

ВІКІ ЛЮБИТЬ
ПАМ'ЯТКИ

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

WIKIMEDIA
УКРАЇНА

Конкурс «Вікі любить пам'ятки» у журналі «Пам'ятки України»

2016

Конкурс «Вікі любить пам'ятки» проводиться ГО «Вікімедія Україна» із 2012 року

*1-е місце 2015 року. Комплекс Кам'янець-
Подільської фортеці, Хмельницька область,
Кам'янець-Подільський*

© Сергій Криниця, ліцензія CC-BY-SA-4.0

Найбільший у світі фотоконкурс

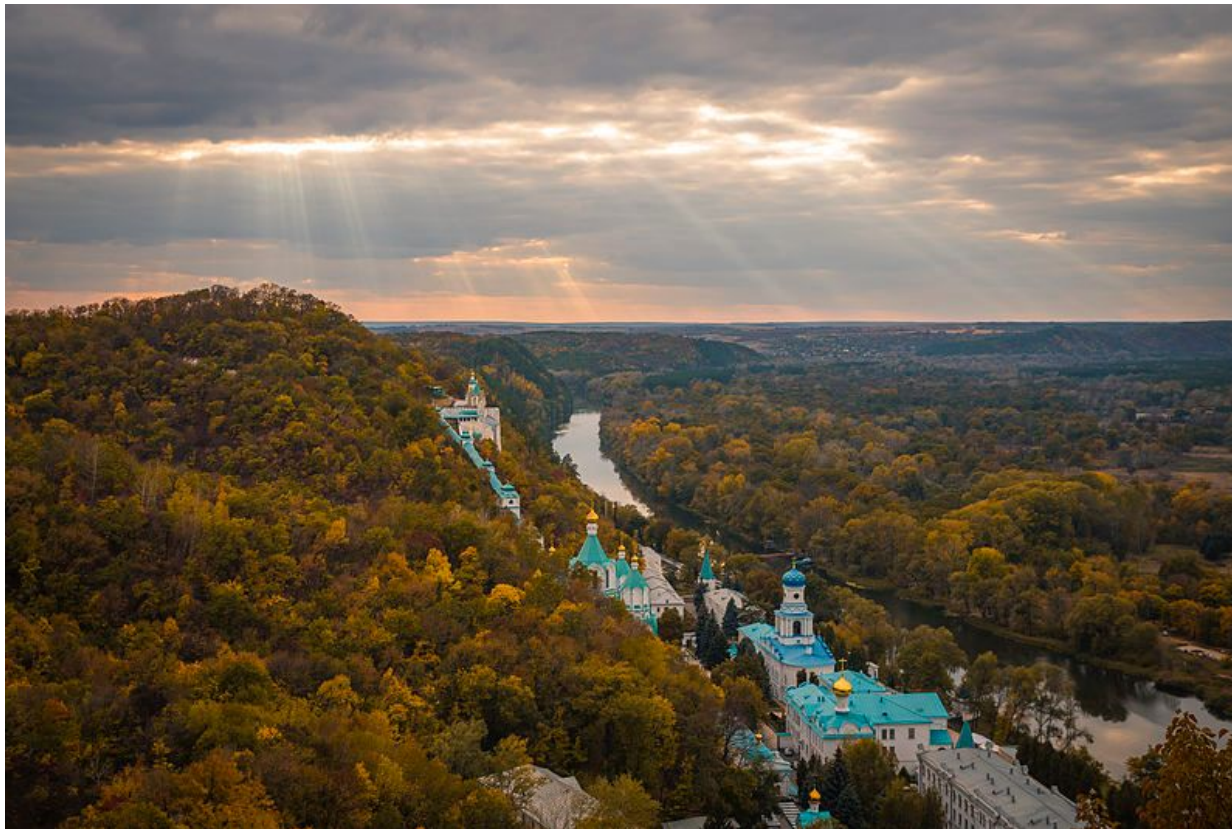
За 2012 – 2015 роки:

- ★ створено найповніші відкриті списки пам'яток України;
- ★ завантажено майже 155 тисяч світлин;
- ★ сфотографовано бл. 25 тисяч пам'яток із території України;
- ★ взяло участь бл. 2 тисяч осіб (від аматорів до професіоналів);
- ★ видано листівки, календарі, 3 альбоми;
- ★ проведено фотовиставки, церемонії нагородження; тематичні тижні та конкурси статей («Вікіпедія любить пам'ятки», «Пам'ятки України: Крим», Тиждень культурної спадщини) та круглий стіл.

ФАКТИ та ЦИФРИ

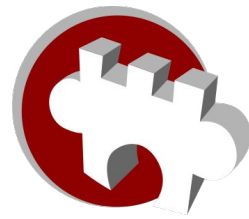
*Святогірський монастир
автор – Костянтин Брижниченко
1-е місце у міжнародному етапі конкурсу 2014 року*

Актуальні питання

- відсутність єдиної бази пам'яток (реєстру) на державному рівні
- відсутність «свободи панорами» в Україні (законопроект №1677);
- складність в оцінюванні різнопланових фото (панорама, деталі) та різні пам'ятки (історія, архітектура, монументальні тощо);
- потреба популяризації пам'яток, втілення конкретних кроків щодо охорони та збереження;
- частина цільової аудиторії залишається поза увагою (не користується інтернетом, Вікіпедією, не знає як долучитися) тощо.

Вересень 2016 року – черговий раунд конкурсу!

ВІКІ **ЛЮБИТЬ**
ПАМ'ЯТКИ

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

ЗМІСТ

АКЦЕНТ

- 4 КОНКУРС «ВІКІ ЛЮБИТЬ ПАМ'ЯТКИ»**
Микола КОЗЛЕНКО

АРХІТЕКТУРНА СПАДЩИНА

- 16 СХІДНИЙ СТИЛЬ: ПАМ'ЯТКИ ЗОЛОТОЇ ОРДИ
ТА КРИМСЬКОГО ХАНАТУ В АВТОНОМНІЙ
РЕСПУБЛІЦІ КРИМ.** Олекса ГАЙВОРОНСЬКИЙ

ЦЕРКВИ

- 24 ДЕРЕВ'ЯНЕ ЗОДЧЕСТВО УКРАЇНИ У ФОТО-
ОБ'ЄКТИВІ КОНКУРСАНТІВ**
Руслана МАНЬКОВСЬКА
- 38 САКРАЛЬНА ДЕРЕВ'ЯНА АРХІТЕКТУРА
КИЇВЩИНИ.** Іван БИКОВ
- 62 ПОКРОВСЬКА ЦЕРКВА В СЕЛІ ПЛІШИВЕЦЬ НА
ПОЛТАВЩИНІ.** Денис ВІТЧЕНКО

ЦИВІЛЬНА АРХІТЕКТУРА

- 72 УКРАЇНСЬКИЙ МОДЕРН ЄВГЕНА СЕРДЮКА**
Денис ВІТЧЕНКО

КРАЄЗНАВСТВО

- 82 ВІКІЕКСПЕДИЦІЇ: ПРОЕКТ, ЩО ДОПОМАГАЄ
ЗАФІКСУВАТИ ПАМ'ЯТКИ.** Євген БУКЕТ
- 88 ДВІ ДОЛІ. «ЗАМКАМИ» ЧЕРКАЩИНИ**
Сергій КРИНИЦЯ, Катерина КРАСНИЦЬКА

ПРАВОВІ АКТИ

- 96 СВОБОДА ПАНОРАМИ: ЗА ЧИ ПРОТИ?**
Юрій БУЛКА, Микола КОЗЛЕНКО

2016, лютий №2 (222)

**Науково-популярний
ілюстрований журнал**

ЗАСНОВНИКИ

Міністерство культури України
Фундація Героя України
Академіка Петра Тронька

ВИДАВЕЦЬ

ДП «Національне газетно-
журнальне видавництво».
Генеральний директор
Андрій ЩЕКУН
www.cultua.media

ВИДАВНИЧА РАДА

Андрій КУРКОВ, голова,
Анатолій СЕРИКОВ, заступник,
Андрій ВАСЮК, секретар ради,
Олег ВЕРГЕЛІС, Богдан ГАЛАЙКО,
Віктор фон ЕРЦЕН-ГЛЕРОН,
Юрій ЗУБКО, Олексій КОНОНЕНКО,
Наталія МУСІЄНКО, Юрій
ПЕРОГАНІЧ, Андрій ЩЕКУН

РЕДАКЦІЯ

Анатолій СЕРИКОВ, головний
редактор, Валентин КОНДРАТЮК,
Валерій ГРИЦЕНКО, Лілія
КАЗАНЦЕВА, Віра КАРПЕНКО, Іван

КОНКУРС «ВІКІ ЛЮБИТЬ ПАМ'ЯТКИ»

«Вікі любить пам'ятки» (Wiki Loves Monuments) – щорічний міжнародний фотоконкурс, метою якого є фотофіксація об'єктів культурної спадщини та публікація цих світлин під вільною ліцензією для того, щоб ними ілюструвати статті у Вікіпедії та інших вікіпроектах¹. 15 січня 2016 року виповнилося 15 років відтоді, як в Інтернеті з'явилася вільна енциклопедія Вікіпедія. Фотоконкурс «Вікі любить пам'ятки» став одним із найвідоміших проектів, що популяризує цінності вільних знань.

Спочатку конкурс не передбачався як пам'яткоохоронний, проте, як виявилось в ході його проведення, він сприяв охороні пам'яток та популяризації культурно-історичної спадщини країн-учасниць. При

було 169), а на міжнародному етапі визначали переможця. Перший приз отримала фотографія Монастиря К'яжна в околицях Бухареста взимку, зроблена румунським фотографом Міхаєм Петре. Тисячі конкурсних світлин були використані для ілюстрування статей Вікіпедії про відповідні населені пункти або пам'ятки⁴. Цей конкурс отримав відзнаку від Книги рекордів Гіннеса як найбільший фотоконкурс світу, надалі «Вікі любить пам'ятки» ще двічі поб'є цей свій рекорд.

Східний стиль: ПАМ'ЯТКИ ЗОЛОТОЇ ОРДИ ТА КРИМСЬКОГО ХАНАТУ в Автономній Республіці Крим

Крим є скарбницею історичної спадщини України. З усіх її земель він першим вийшов на арену писаної історії світу: адже ще тоді, коли решта українських теренів разом із добрячою частиною Європи губилися для античних географів лесь в загалкових «гіпербореїських сьвітках».

них центрів. Якщо ж додати до цього технологічні прийоми, що побутували на півострові ще з візантійських часів, італійську структуру містобудування в основі кримських приморських міст, внесок немусульманських спільнот Криму з власними архітектурними традиціями (насамперед, греків та вірмен) та ще згадати західноєвропейські запозичення, то стає очевидним, що кримськотатарська архітектура не є тотожною ані ординській, ані тупецькій, ані тим паче волзько-

ДЕРЕВ'ЯНЕ ЗОДЧЕСТВО УКРАЇНИ у фотооб'єктиві конкурсантів

Україна на початок XXI століття володіє унікальним скарбом – творіннями традиційного зодчества, аналогів яким не існує у світі. Протягом багатьох століть талановиті народні майстри створили неперевершені зразки дерев'яної архітектури, піднявши українське будівництво на рівень найвищих світових мистецьких досягнень. Про особливе значення народного зодчества говориться у Пловдивській хартії: «Пам'ятки народної архітектури несуть у собі заковдану інформацію, вони є живими свідками епохи, в якій ми живемо».

САКРАЛЬНА ДЕРЕВ'ЯНА АРХІТЕКТУРА КИЇВЩИНИ

ПОКРОВСЬКА ЦЕРКВА в селі Плішивець на Полтавщині

У наш час інтерес до проблем збереження культурної спадщини поширився далеко за межі кола фахівців і став складовою частиною екологічно-культурної свідомості соціуму, яка стає на заваді негативним аспектам розвитку цивілізації. Науковцями зауважено, що за будь-яких змін пам'ятки та її середовища, навіть спрямованих на збереження та реставрацію, неодмінно втрачається частина потенційної інформації про минуле, носієм якої вона є. Найпростішим способом запобігти цьому є проведення моніторингу за допомогою фото- та відеофіксації пам'яток у їхньому середовищі. Порівняння накопиченого матеріалу по конкретній пам'ятці на певних етапах її існування дало б розгорнуту картину хронології її змін.

Цікавим був досвід одночасної фотофіксації Парижа в 1950 році

ЦИВІЛЬНА АРХІТЕКТУРА

Денис ВІТЧЕНКО

УКРАЇНСЬКИЙ МОДЕРН ЄВГЕНА СЕРДЮКА

Будівля колишнього Харківського художнього училища (нині корпус ХДАДМ) – найкращий взірць українського архітектурного модерну у Харкові. Архітектори Костянтин Жуков, Михайло Пискунов. Світлини Дениса Вітченка. 2009 р.

КРАЄЗНАВСТВО

Євген БУКЕТ

ВІКІЕКСПЕДИЦІЇ: проект, що допомагає зафіксувати пам'ятки

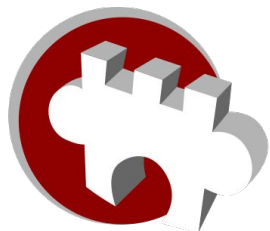
СВОБОДА ПАНОРАМИ: ЗА ЧИ ПРОТИ?

Нерідко можна почути вислів, що «в Україні авторських прав не існує» або що «у нас ніхто за цим не слідкує». Якщо щодо другого ще можна дискутувати, то перше можна відразу спростувати: в Україні існує закон «Про авторське право і суміжні права»¹, а також розділи Цивільного кодексу, які визначають основні аспекти дії авторського права. До того ж у 1995 році Україна приєдналася до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів, завдяки

в Україні є люди й організації, які не лише намагаються «грати за правилами», а й виховувати культуру поваги до авторського права. Проте існує й багато випадків, коли авторське право ігнорується просто через те, що суспільство недостатньо обізнане з основними його засадами.

Щоб цю проблему розв'язати, ініціатива повинна йти як від громадян, так і від законотворців. З одного боку, слід доносити до ширшого загалу інформацію про те, як діють авторські права і як їх правильно дотримуватися. Але обов'язково мусить бути й зустрічний процес – законодавство повинно адаптуватися до характеристик сучасного інформаційного суспільства і принципів циркуляції інформації у XXI столітті.

Слідкуйте за новинами

**ВІКІ ЛЮБИТЬ
ПАМ'ЯТКИ**

Сайт wikilovesmonuments.org.ua

Facebook [Wiki Loves Monuments Ukraine](#)

Twitter [@wlm_ua](#)

Сайт ua.wikimedia.org

Блог wikimediaukraine.wordpress.com

Facebook [Вікімедія Україна / Wikimedia Ukraine](#)

Twitter [@wikimedia_ua](#)

Пишіть на wm-ua@wikimedia.org

Дякуємо!

Презентацію готували: anntinomy, antanana

Використано скриншоти журналу «Пам'ятки України» (№2, 2016), ліцензія cc by-sa 4.0. Автори фото: Катерина Байдужа, Сергій

Криниця, Костянтин Брижниченко, Muzammil, Kugel, Іван Биков, автор невідомий, Денис Вітченко, Віктор Семенюк

Логотип Фонду Вікімедія: Neolux, Zscout370, Dbenbenn, суспільне надбання,

Логотип Вікіпедії: Nohat, Paullusmagnus, Wikimedia Foundation, cc by-sa 3.0

Логотип «Вікі любить пам'ятки»: Lusitana, Cirdan, cc by-sa 3.0